
Quotations from N. F. S. Grundtvig's periodical "Danskeren" (The Dane) 1849:

Title of the article: "The Transition Era of Denmark II".

[Begtrup (1909), US, IX, 185-193].

[My translation].

2533
Overgangs-Tiden i Danmark 2
1849
Nummer i Steen Johansens Bibliografi over NFS Grundtvigs Skrifter: 966
Nik. Fred. Sev. Grundtvigs udvalgte Skrifter / ved Holger Begtrup. - Kbh.:
Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, 1904-1909. - 10 bd.
DKS: 04.6
Bind IX. 1909. Side 185 - 193
Overgangs-Tiden i Danmark.
II:
*Stender-Tiden er forbi, nu skal Folke-Tiden komme, det er
igrunden Nutidens Losen i hele Christenheden, blandt alle dem,
der også Folkeskabet er, ikke dog dog dem der er
Borgerskab, har man »Folke«, og andre væsentlige meget
dankle og forvirrelse, og deels tager de mørkelige fejl, som mener,
at den Setning »Stender-tiden er forbi, nu skal Folketiden
kommen«, den behover kun et udtræbes i en såkaldt Folke-
Forsamling, saa er det klart.*

The age of the traditional estates, classes and ranks is over. Now the age of the nation and people must follow. All over Christian Europe this is the present slogan among all those who want advance and improvement or at least cry out for it. But their concepts of classes, nation, and people are mostly very dark, dim and confused. Moreover, they make a serious mistake believing that the sentence "The age of the traditional estates, classes and ranks is over. Now the age of the nation and people must follow" only need to be proclaimed in a so-called parliament of the people to be a real fact.

Ligesom da man røbde fra Borg.
Svaled: Christian den Ottende er død, længe leve Frederick den
Svende!

They think that this proclamation is quite sufficient just like as when [1848] it was proclaimed from the king's castle: King Christian VIII is dead. Long live the king Frederick VII!

Skal derfor hos os, hvad der er mit underligste Ønske,
Stederiden virkelig være en Folketiden, da maae vi deels gjøre
os denne lidenshed. Meninga' maa vere, naar det skal gaae godt,
og deels lave at give *Tid*, thi ligesælighed som Rom blev bygt paa
een Dag, ligesælighed kan et heelt Folk, selv om det fødes paa een
Dag, blive voxent med det samme.

Personally, I most sincerely want that the age of the traditional classes and ranks shall be followed by an age of the nation and people. But we must come to understand the real meaning of this change and of these concepts. If we are not clear about these concepts, this change will not succeed. Secondly, we must learn to be patient. The city of Rome was not built in a single day and a whole people and nation cannot grow up to maturity in a single day even if it [in theory] was proclaimed and borne on a single day.

Skal vi nu faae et tydeligt Begreb om Stender-tiden, da maae vi
gaae tilbage til dens Oprindelse, som falder i den Fortid, vi kalde
Middel-Alderen, og afløste da allevegne, kun meer eller mindre, en
Vimmel-Tid, Optrors-Tid, Rov-Tid, Sværd-Tid, eller hvad man vil
kalde den forstyrrede Tid, som, under og efter det Romerske
Keiser-Riges Opfaling, ombragde det maae, hvad i
Italien, Spanien, England, Frankrig, Tyskland, hvor der
indvandrede hele bevervede Folkeskarer, som for det meste
underklaede hele bevervede Indbyggere og reves saa indbydes om
Byttet.

If we want to understand clearly the concept of the old classes we must go back to their origin in the Middle Ages. The age of the traditional classes and ranks followed everywhere from a period of swarming, revolt and revolution, after an age of robbery, swards and violence. We call this age for the age of disturbance. This disturbed age followed after the dissolution of the Roman Empire and created a great chaos in Italy, Spain, France, and Germany. These countries were invaded by large armed swarms that mostly subjected the old inhabitants while they fought against each-other for the spoils.

I disse Lande var det en Nøjdenvidhed, naar der skulde
blive nogen Røghed, Sikkerhed og Orden, de.
* Danskeren 2. Aarg. Nr. 6. Den 17. Februar 1849. Stykke I, som her ikke
medtages i Udvælgte Skrifter IX], findes i Nr. 4. I Nr. 9 folger Stykke III.
185

Overgangs-Tiden i Danmark II
som følde sig nærmest forbundne, ved fælles Tænkemaade, Syster

og Fordel, maatte slutte sig sammen, saa det som mueligt, til der fremkom en vis Ligevægt, ved det, den ene Kniv nogenlunde holdt den anden i Skeden, og saaledes føldes og opnødtes de tre berømte Stenderne: *Præst-Standen*, *Borgers-Standen*, *Bonde-Standen*, thi udenfor vor Norden herskede intet til *Borgers-Standen*, forent seent i Middel-Alderen, da man mellem Alpe-Bjergene, i det saakkalde Schweiz, phudsigt opfagede, at der ogsaa af Hyder og Agerdykere kunde danne sig en egen *Stand*, son det for alle de andre Stender vi var nemt at holde Stangen. Herom kunde vere meget meer at sige og iser at skrive; men jeg vil bryde overtvært, for at det ikke her skal gaae mig, som det saa vidt gaaer med mig, at jeg ikke kan fortælle det berigte *Tidsskrift* om andre stærke og stortalende Folk, at *glemmes* vi os rent selv, eller dog nær ved at tube baade Næse og Mund, over alt hvad vi seer og hører, som vel ingenlunde er bedre, men synes dog meget baade klogere og større og merk værdigere end hvad vi har hjemme hos os.

Her i vort Norden: i Danmark, Sverrig og Norge, der jo, ligesom Tyskland, Frankrig, Spanien og Storbritannien, maatte betragtes under et bestemt Præst-Stand, men ikke under en Borgers-Standen, men heraf skedte netop de store *Udlandsdringer*, den *Grofskab*, den *Angrebsdrab* og den *Normanniske*, som gav det øvrige Europa sin ny Skikkelse, saa herinde vor Stenderinden ingen sadan klar Nodvendighed, som i de andre Lande, og man kunde snart tenke, at vi havde faaet Stenderne, ligesom saa meget andet, blot af den Sygdom, vi har, at ville efterlabe Tydskerne og andre fornemme Folk, men skændt det unegælgelig har gjort meget til, at vi fik en *Standsordning*, som nu er blevet en *Standsret*, som nu er uundgåeligt i Middel-Alderen, for da gik det i det Helle, ligesom det svedvanlig gaar i det Enkelte med os alle, mens vi er midtadrendre: mellem de Tredive og Treobs, at tager vi til at gæte, og lader os tage til at gæte, bygger og planter, kieber og sælger, avler Bon og sanler Penge eller sætter dem til, kort sagt, vi har saa travlt med os selv og alt hvad vi nærmest kalde *vort eget*, at vi er nær ved derovert at *glemmes* *allt andet*, med mindre det enten er Vand paa vo^r Møller, der staarer ved os, saa vi enten løkkes til at forlade eller bringes til at gæges med det. Ligesom vi for alle i dette Tidsrum af vo^r Liv fristes til at glemmne baade vo^r Fædernehus, vor Møders Raad og vo^r Barndoms-Venner, saa-

186

Overgangs-Tiden i Danmark II
ledes alle de enkle i Middel-Alderen til at glemmne baade deres Fædernehus, deres Møders Raad og deres Barndoms-Venner, som dog udgør hele det Fællesskab, der giver Folkene deres eindommelige Præg og forenrer Kærfesterne til samlet Virksomhed og fuldkommen Størverk.
Ugætt det derfor var en *fremmed* Skikkelse, Stender-Tiden fik hos os i Middelalderen, med en *Præstestand*, der skulle besørge alt det *Aandelige*, *Adelstend*, der skulle styre og forsvarre alt det *Værdige*, og en *Borgers-Standen*, der skulle drive helhedsarbejdet, Sejrsretten, han dicsidde, at han havde ret over for en stor Dæk kom til at bestaae af *fremmede* Præster, Adelsmænd og Handværkere, saa trængde vi dog ogsaa til noget saadant, og det var kun Skade, at *Bonde-Standen* al Selvier-Guardinane, som i vort Norden fremtraadte baade tydelig og mægtig nok, dog ikke kunde holde Pinen ud, men tabte sig næsten ganske, ligesom andensteds, i den wensdes Maengde eller Almoe, der synes kun at være kom til sommer Huldyr til andre Stenders Skygge.
Da vi Skabte nu *Tidsskrift* i Danmark, thi var det dog her *Bonde-Standen* dog hele Tiden beholdt Sæde og Stemme, om enti ikke sylinderig Indflydelse paa Rigsdagen, og i Norge, hvor Adelstanden tidlig uddeude, har *Ørdes-Borderne* bestandig udjordet Rigets Styrke, og har nu de fleste Stemmer paa *Storthøjet*, saa nær ikke fattedes det store Ord, da kan de godt føre det.

Saamægt til Oplysning om den gamle Stender-Tid fra Middelalderen, hvormed der Jaapulsen, her *hos os*, kun er Skyggen tilbage, hvormed det er Jaapulsen at kompe, men der har udviklet sig en ny Stender-Tid, der, ligesom Pharaos magre Kær, har slugt den gamle og blev dog ikke feedt, ja, kan kun under meget gunstige Omstændigheder, som i Holland og England, blive feedt paa den ene Side, mens den er skindmagte paa den anden, hvad baade seer vanskabt ud og varsler for en brud Død.

Until now, I have told you about the age of the traditional estates, classes and ranks which were born in the middle ages. Only a weak shadow is now left over from these old traditional classes and ranks. Only a fool would begin to fight this system of the old classes. But now we see the emergence of a new age of new ranks and classes. Like the thin cows of Pharaoh they have swallowed the thick cows namely the traditional estates, ranks and classes. But like the cows of Pharaoh they are still thin and starved. Only in very special circumstances like in Holland or in England it is possible for these new classes to prosper and succeed. But like the cows of Pharaoh they are still quite thin on their one side. So they look quite deformed and monstrous and they will probably soon die because of this deformation.

Disse nye, uegte Stender er nemlig *Embeds-Standen*, *Krigs-Standen* og *Handels-Standen*, hvortil i England og andensteds, men dog, Gud skee Lov, ikke i Danmark, kommer *Fabrik-Standen* eller *Masinerne*, der, saavidt muligt, vil afsløse baade Bonden og Handværkeren, ligesom *Handels-Standen* dels hele Borgerskab, *Krigs-Standen* Adelen, og *Embeds-Standen* Geistigheden,

These new classes and ranks are unnatural and artificial. They consist of the following classes: the bureaucracy and civil servants, the military, the commercial class. In England and in other countries we also find a class of industrial workers called the machinery. Thank God, this class of industrial workers does not exist in Denmark. The tendency is that the industrial workers will replace both the peasant and the artisan. Likewise the tendency is that the commercial class will replace the old bourgeoisie, the military class will replace the old nobility and the civil servants and the bureaucracy will replace the clergy and the priests.

og det
er hvad vi maae komme bort fra, naar vi skal naae Folketiden
paany, som i Norden man kunne
187

Overgangs-Tiden i Danmark II
lykkes, mens det er dog paa ingen Maade saa nemt, som man tænker.

It is most important that this current social tendency must be stopped or avoided. We can only realize our goal the new age of nation and people if this tendency is avoided. This new age should be possible with us in the Nordic countries. But it is much more difficult to reach this goal than most people think.

Under nemlig at tale om *Fabrik-Standen*, der bogstavelig tager Brøderne i Fabrikken, og ikke gælder for arbejdernes del af Folket, saa er en baade *Entreprenør-Standen*, *Krigs-Standen* og *Handels-Standen* ignorantes set ikke nærende men forende, og misatte da tilstidt blive fortærende, saa, hvor de skal være Drive-Hjulene, der bestaaer Riget, eller, som det i de nye Stenders Tid altid hedder, Staten, hverken i Folket eller for Folket, men kun paa Folkets Bekostning og til Dets Ødeleggelser.

Quite literally, the capitalist class takes the bread from the people and spiritually kills its soul. This class and the civil servants and the bureaucracy and the military and the commercial class are not at all productive. They are and have to be only devouring classes. If they are made the driving forces then the realm, empire and kingdom do not consist in the

people or nation and do not exist for the sake of the people or nation but result in the destruction and weakening of the people. In this new age of the new classes and ranks they do not even talk of the realm, kingdom or empire. They talk just of the so-called "state".

Men fornend vi gæser videre og søger at gjøre os tydeligt, hvordan
vi har givet øver fra en anden ærige Stender-Tid til en ørige
Folke-Tid, da maa vi først se til at blive os bevidst, hvad og hvor
Folket er, da vi ellers staar Fare for at opløse alt i en Trimmel og
et Virvar, som netop er den Agrund, hvorfra den gamle Stender-
Tid frelste, men hvortil den ny Stender-Tid vilde føre os.

How can we make a transition from this age of unnatural and artificial classes and ranks to an age of the true nation and people? Before we can answer that question we must have a clear consciousness about the question: *what and where* is the people and the nation? Otherwise everything will be dissolved in a confusion and chaos. The old age of the classes from the middle ages saved us from such an abyss but the new age of the classes and ranks will lead us into this abyss.

Glemme hele Middelalderen, og læse i den ærige Stender-tid, er
det nemlig handlad recent gaest af Glemme. Hvad et Folk egentlig er,
sau vi var maaskee aldrig mere kommer efter det, hvis vi ikke
havde saa gode Efterretninger fra den gamle Folketid, at kan
være os et Spæl.

In the middle ages but especially in the new unnatural age of the new classes it was almost forgotten what the meaning is of the concepts of nation and people. Now we [] have discovered the meaning of nation and people. This was only possible because we [] have so many reliable informations from the old age of the original classes and estates. Today these ancient writings is a mirror in which we can understand the idea of nation and people.

men saadanlige gode Efterretninger stauer os
Danskere paa to Maader saabne, saa os for vilde det være en
dobbelt Skam, om vi ikke fakt et ærige Folke-Begreb.

Vi har nemlig
ikke blot, som alle Hausskole-Børn, de latinske, græske og ebraiske
Bøger mellem Hænderne, hvori vi kan stave os til, hvad det var,
der oprindelig skabte Riger og grundfestede Riger,

men vi har
ogsaa en Folkeset af, at vi selv fra Aarlestad har udgjort et Folk af
fælles Byrd og Blod, med samme Modersmaal og Fæderland,
sau nar vi gaer i os selv, kan vi ikke tvivle om, at dette
Fællesskab, som gjorde Ebree og Græker til navnkundige Folk,
der er hvad der til alle Tider vil være Grundvoden og Vilkaaret for
ærige Folkelighed.

Also today, we [] have a feeling that from ancient times we have lived as a nation and a people. We have this feeling of our ancient common blood and common genealogical descent. We have shared the same native language/mother tongue and the same homeland/ancestral soil/native country. If we now turn to ourselves and become conscious of our selves we cannot be doubtful that this [feeling of] community which made the Hebrews and the Greeks into glorious nations this [spirit of] community will for ever be the foundation and the condition of the true spirit and existence of our nation and people [Folkelighed].

Når vi altsoes vil vide, om der endnu er et *Dansk*
Folk, behøver vi ikke spørge, om der i *Danmark* er en gammel
Befolkning, der holder fast i *Danmark* som sit Modersmaal og
paa *Danmark*, som sit Fæderland, og at der er en hærlig Deel i
Danmark, som gjør det, ved vi alle, saa Spørgsmålet bliver kun,
om der er sterke, villige og modige nok til at *forsvare*
Modersmalet og Fæderlandet.

Her seer vi strax, at vor Overgangs-Tid tillige er en ærige *Prove-*
Tid, da Kampen med Tydskeerne om Slesvig eller Sønder-
188

Overgangs-Tiden i Danmark II
Jyderne, Slesvig, København, Køge, Roskilde, og andre
Modersmaal, som Tydskerne forhane og har stæbt af al Magt at
fortrænge, og for *Danskernes Fæderland*, som fra Aarlestad har
havt *Eider-Stremmen* til Syd-Grenzende, og kan umulig taale, at
Slesvig indlæmmes i *Tydkland*. Lad vi os derfor enten lokale eller
true til at oppgive Slesvig og slase Haanden af den *Danske Sønder-*
Jyder, eller kunde Tydskerne tvinge os derifor, da var det snart forbi
med *Danmarks Rige*, og da vi ikke spørge Ulejlighedens baade med
en Rige, hvilket og med folkelige Indretninger, thi naar et Rige
opholdes, da opholder *Folks-Livet*.

We can clearly see that this present period of transition [1848-1849] is a period of true testing and trial. Our war against the Germans about the land of Schleswig and Southern Jutland is evidently a fight for our Danish native language which the Germans insult and have tried by all force to destroy and a war for our Danish native homeland. From ancient times the river of the Eider has been the Southern frontier of our ancestral homeland. Our homeland can in no way tolerate that the land of Schleswig is incorporated into Germany. If we by seduction or by force were moved to surrender the land of Schleswig or lead to desert the Danes in Southern Jutland or if we were forced by the Germans to do that then it was soon over with the realm, empire and kingdom of Denmark. If that should happen we would have absolutely no need for any new democratic constitution or other democratic popular institutions. We know that if a kingdom or empire is dissolved then there is no longer any possible life of its nation or people.

og bliver Tydsken vor Herre, da
faer vi neppe Lov til at stække Dansk uden i Krogene, og vi maa
da vannie os til ved det Folkelige ikke at forstaae vor egen Danske
Art og Drift og Tankemæde, som det Tydske alltid det fremmede
og ikke forstaae. Han der ikke kan Kraeb i Mor og Modermaal
lykke til at forsvare vorr Fæderland og Modersmaal
mod deres Erkefender. Tydskerne, da har vor Folkelighed staet
sin Prøve og vil sikkert i alle Maader vise sin Ægthed, ved at
optage alt Venligt i sig og støde alt Fiendtligt fra sig.

Ligesom vi
da vil vedkende os alt hvad der var Dansk hos de gamle Stender,
der præstelige og adelige, saavelsom det borgelige, saaledes vil vi
ogsaa frænge os alt hvad der er udonisk i de nye Stender, saavel
det krammerænge, som det tyranniske og slaviske, uden derfor at
give Slip pa noget af hvad der kan tjene til at oplyse og ordne
vore Danske Forhold, at beskærne og forsvare vorr Danske
Fæderland, eller at fremme og nere den gavnlige Virksomhed,
der i Danmark, som allevegen er til fælles Bedst.

Certainly, we will accept and support all those [true] Danish qualities of the old traditional classes namely the clergy, the nobility and the bourgeoisie or the townsmen. And we will oppose all those qualities of the new classes that are Un-Danish such as the spirit and mercenary soul of shopkeepers, the spirit of tyranny and the [unworthy] spirit of the slave. We will hold unto everything that can serve to enlighten and create a state of order in our Danish conditions. We will support everything that can protect and defend our Danish homeland, ancestral soil and paternal country and all those

things that can support and nourish that useful activity which in Denmark as everywhere is the same as the common good.

Når vi nu ved denne Oplysning betragter den nervørende og nærmest forbijgangne Tidstand hos os, her i Danmark,

da seer vi
strax, at der har hersket og hersker endnu stor Forvirring baade i
Tanke og Tale om Folket og Stenderne, thi ligesom man nys ved
Folket sædvanlig kun forstod *Almenn*, saaledes begynder man nu at
snække om *Rigsforsamling* osv., som man kun dengang, eller
skal ved at høre det, kunde have kendt. *Rigsforsamling* og
natur Talen bliver om Stender, da veed næsten Ingen ved Forskild
enten paas de gamle og de nye, eller paas de ægte og de urekte, eller
paas hvad der, folkelig og borgerlig tal, kun er en Inddeling, og
havd der er en vilkaarlig Uddeling.

There has been and still is a great confusion in thoughts and in speech about the people and nation and about the classes. Until recently, most people understood the concept of the people as only meaning the poor and ignorant masses. Quite opposite in these days, many men talk about the [newly created] parliament of the kingdom as if this parliament was the only expression of and quite identical to the nation and people. They say that this parliament have all the rights of the people and can talk on behalf of the people. Almost nobody can tell the difference between the old and natural and the new and unnatural classes. Almost nobody understands the distinction between a natural dividing in natural parts of a social organism and a totally arbitrary or unnatural division of the social community.

Adel-Stand, Preste-Stand,
Borgar-Stand, Bonde-Stand, Embeds-Stand, Krigs-Stand, Handels-
Stand, Lere-Stand, Handværks-Stand og Nerings-Stand, synes for
de Fleste
189

Overgangs-Tiden i Danmark II
hvis som han, undtagen foregåvidt som *Prestes Tidens* og det
sakalde *fr Hætkorn* gior en kiendelig Forskild til Presternes og
Adelens eller Herremændenes Profit, og forsavidsi som Bonde-
Standen hidtil ene har maattet here Værnepligtens tunge Byrde. Ja,
når man taler om Toldfaget eller om Fattig-Væsenet, da seer man
sædvanlig ingen Grund, hvorfor ikke de, der hører til af at disse,
eller til Stevæsenet, ogsaa kunde kaldes en *Stand* for sig selv.

og
når saaledes for vore Øine hele Befolkningen falder fra hinanden i
lutter Stender, da er det intet Under, at *Folket* bliver borte for os,
saa vi synes, at skal der findes nogenseds, maa det enten vere i
Vrimmelen, som Ingen veed Tal eller Forskild paa, eller i
Rigsforsamlingen, som Ingen veed, og stender i *Folkets Navn*, og maa
det ve, saan som sydke „Sædel“ dermed skal kaldes en *Stand*.
At mulighedert og sаudant Folke-Begreb er enten *Igesas tom*,
som et *Folke-Raad*, der taler og stemmer i et *Folks Navn*, der ikke
er at finde, eller ligesaa *andhest*, som en Vrimmel af tobencle
Skabninger, der kun udtrykker sin Vilje i et forvirret Skrig og
grunder sin Ret paa knytte Naver, det føler vi alle.

In the present situation the whole people and nation seems to fall into small parts namely the classes and groups. It is no wonder that the people and nation disappear in our eyes. Maybe we think that if the people and nation exist anywhere they must be found in the swarm or masses of which nobody knows the number, distinction or difference. Or maybe we think that the people and nation can be found in the parliament which is supposed to talk and vote in the name of the people. Maybe this parliament should represent and act on behalf of the people as so-called German “representatives”! But such a concept of the people and nation is quite meaningless and empty and quite as void and empty as the idea of a people’s og nation’s council voting in the name of a certain people which nobody can find og point out. We all feel that this idea is as stupid and without any spirit as a mass or swarm of two-legged creations that can only express their will in a confused scream and that base their rights on pure violence and physical power.

og
er baade nemt og rigtig sagt.

at *Folket* er dem af alle Stender og
Afdelinger, som føler og bekender, at de har *Byrd* og *Blood*,
Modermaal og *Fæderland* lifflies, altsaa hos os alle egte
Danskere, saa synes det dog at være lige naturlig, da, efter manges
Forsigten, selvfølgelig, at egne *Modersmaal* og *Fæderland* ikke
Hertil skal man imidlertid dog sаudant være baade Venner og Fender. I
kan altsaa, som *Tydelsen* siger, ikke ses Skoven for bare Træer, thi
hos os er Folket aabenbar mit alle Bonder og Bondevenner, saa det
er meget nemt at see, baade *hvad* Folket er og *hvor* det findes,

The *people* and nation consist of all *those* from all *classes* and groups which feel and [actively] confess that they share the same *blood*, descent and *genealogy*, the same native *language* and the same ancestral and native *homeland*. The people and nation consist of all genuine or true Danes. Some argue that this is no explanation. They say that nobody can tell *who* exactly and *where* exactly those true Danes are. But we should be brave and answer all our friends and enemies: As the *Germans* say, you cannot see the wood for the trees. It is now quite clear that with us [in Denmark] the people and nation is identical with the peasants and identical with the friends of the peasants. Actually, it is quite easy to see *what* the people is and *where* it can be found.

og
Spørgsmaalet bliver kun, om dette Danske Bondefolk er verd at
høre til, og, i saa Fald, hvordan Det man stile sin Sag, for at bevisse
sin edle *Byrd*, behølde sit delige Fæderland og udvikle sin
jævne Tankegaa paa det liflige *Modersmaal*?
Dette vil nu vist nok de fleste Boglerde og Kibatedfolket kalde at
overhænge Folk-e-Knuden i tædenfar at løse den, og vel lægge til, at
ved saaledes at opfatte den *ringeste* af alle vore sakalde *Stender*
til Herredommets, sætter man bogstavelig »en Bonde overpaa en
Herremand«, men setaa, at der var en Overhægelse af den
Knude, Ingen kunde læse, saa var det jo netop et sаudant
Vovestykke, som *fornivlende Omstend-*
190

Overgangs-Tiden i Danmark II
digehler gior nødvendigt, naar man ikke selv vil fortivile med
dem, fortivile om det Danske Folk, Fæderland og Modersmaal,
havd jeg ikke vil, og veed, at de Danske Bonder og Bondevenner
vil ikke heller.

Vore Bonder, veed vi nemlig, hører i det Hede til
Aahle-Folket og Klaesder intet andet Svore end *Danskernes*
Modersmaal, saa de har unægtelig ikke blot *Indfuds-Reti*, men
Odels-Ret til *Danmark*, som deres *Fæderland*, og der er baade
saan mange og saa mandstærke, at de kan stille ligessa stor og
udvortes dyrtig i Hær i Marke, som Danmark nogensinde har
havt at forsvare sig med, og har virkelig i det mindste et Par
Tusindar forsvaret sig med, og da Bonderne er den eneste

kendelige Deed af Befolknigen, man med Sandhed kan sige alt dette om, saa maae nødvendig alle *Dammarks* og *Dansketheds*, Faderlandets og Modersmalets *gode Venner* vilse eller blive afgjort i deres hænde, som de *Bonde* og *Folke* langfra at finde sig udelukkende fra Folket, føle sig havede med Folket og barne pa Det Skuldrø till et ønskeligt Maal, som det er selv de største Enkeltmænd ved *egne Krefter* umoeligt at nae.

Hemed er det imidlertid ogsaa viist, at man ved at pege paa Bondene og Bondlevenerne som Folket, ingenlunde overholder Knektmand og Regenter, men den er deraf, at der ikke er ingenting. Enkeltmand er der intet, men vom Folke-Aanden selv er farid med, og som vel, da den er saare vanskelig, indtil videre man synes tvivslsom, men opgives dog kun af Krystere, spottes og bagtages kun af Folkets Fiender.

The peasants and the friends of the peasants are the [the essence of] the nation and people. By saying this we do not ignore the present problems. Quite contrary, we point to the solution of these problems. No individual man is strong enough to affect this solution but the spirit of our nation and people is now in a process of solving the problems. This solution is extremely difficult and the success seems for the present moment to be doubtful or uncertain but only cowards will give up this fight for the solution of the problems of Denmark and only the enemies of our nation and people mock and attack this national solution.

Vanskeligheden ved, at de *Danske Bonder*, som klarlig er det *Danske Folks Bund-Levning* og *Rigets Styrke*, ogsaa klarlig med *Åren* kan blive *Kiernen*, hvorom alt det Folkelige samler sig, *Skjoldet*, bag hvilket *Modersmauet* udvikler sig, og *Sulen*, hvorpaa *Riger* hviler.

Vanskeligheden herved ligger nemlig ikke blot deri, at Bondestanden er blevet skammelig forsømt af de herskende Stender, ligesom næsten alle *Kronprindess* kongelige Opdragelse forsonmes af deres herskende Farde, men at den illige er blevet temmelig mishandlet af dem, som sammenen *faderles* Kronprinds af herskesege og egennytige Formyndere, ja, som *Frede god*, efter *Danmarks Kroniske*, af sine Formyndere,

[In this moment], we [] face great difficulties. The peasant class has [in the past] been shamelessly neglected by the ruling classes like the royal education and up-bringing of most crown princes have been neglected by their ruling fathers. Moreover, the peasant class has been abused by the ruling classes like so many *father-less* crown princes have been abused by arrogant and egotistical guardians, yes, like the ancient [Danish] king *Frode Fredegod* was abused by his custodians according to the old chronicle of *Denmark*.

san vor
Bonder kommer nødvendig til Regeringen baade med en
Vankindighed, der udsetter dem for alle muelige Misgreb og med
et *Næs* til de forrige *herskende* Stender, som frister dem til alskens
Voldsonhed og Uretfærdighed.

Our peasants come to the world of politics with a serious lack of knowledge which can be abused in many ways. They come with an old anger towards to former ruling classes and this anger tempts them to all sorts of violence and injustice.

Her gælder det altsaa

19
Overgangs-Tiden i Denmark II

om, at de *Danske Bonder* finder *gode Venner* blandt deres mere oplyste og dannede Landsmænd, og at de har både *Ydmyghed* og *Ædelmodighed* nok til i Regelen at følge deres vise og velmechte Raad, og endelig at Lykken vil stase bi, saa Riget hverken i Overgangs-Tiden, mens alting valker, overvejdes af en overlegen Fiende eller Folke-Dannelsen i sin Barndom forstyrres af en urolig og dyrisk *Vrimmel*, der ingensteds fates, og har i vore Dage stand^{-ne} Lyst til at øve det eneste Størverk, den er stand til, som er en stor, ubhørt Udaad og grænselös Ulykke.

It is most important that the peasants of Denmark find good friends among their more enlightened and educated fellow-countrymen. It is most important that these peasants have humility and nobility to follow such wise and well-intentioned advice. It is most important that we will enjoy good luck so that our kingdom, realm and empire in this period of transition where everything is disturbed shall not be overwhelmed by a superior enemy. The formation of our nation and people is now in its [beginning and] childhood and it is most important that it shall not be ruined by that disturbing and brutish swarm which [now] appears everywhere with its will to produce its great deed namely monstrous evil and limitless unhappiness.

Her seer man Vanskelighederne, unøgtelig store nok til, at ikke blot alle Krystre blegne og vendte Ryg, men at ogsaa modige Mænd, som nu har haft deres hænder båret i en langt tids tørke og *hvorvid* man nu harde at overvinde dem, men har man selv et Dansk Hjerte og Dansk Opbygning, da fortviler man dog ingenlunde om, at jo alle disse Vanskeligheder i Danmark baade kan og vil lade sig overvinde, endogsaa i langt højere Grad end de mange Vanskeligheder, som fulgte med de forrige Omskiftelser og Overgange i det ældgamle *Danske Folks Levnelslab* og det lille men dog i det Hele magelsøs lykkelige *Kongeriges* Vilkaar.

Det
folger af sig selv, at i en Verden, hvor alle føle Drift til at holde med den *Stærkeste*, vil ogsaa de *Danske Bonder* i denne Tid finde mange saakaldte *gode Venner*, som hverken kan eller vil give dem *gode Raad* og som endnu mindre enten vil eller *tør vore alt* for at føre og lede og holde dem pa den rette Vei : *Danmarks gamle Adelwei*.

We live in a world where everybody wants to stick to the winners. It is a matter of course that in the present moment the Danish peasants will find many so-called good friends but such friends will not, do not want and cannot give them good advice. Such false friends will not and dare not risk everything in order to lead, guide and hold the peasants on the right track namely the ancient noble way of the Danes.

mindre til »Rørs og Magts« eller til Klogt og Finsbed, end til »Billighed, Frod og Glæde« i Folke-Aanden, som da af sig selv vil giøre det *Danske Folk* klogt pa sit eget Liv, og giøre gamle *Danmark* berørsttere end det var nogensinde, og giøre det saa magelsøs *lykkeligt*, som vi kan skintre, det var, fra *Fredegod* begyndte at male *Guld* pa sin Kvern, til *Rolf Krage* saaede de sidste Gran pa *Fyrrerbold*!

This ancient noble way of the Danes does not lead to “glory and power” and it does not lead to intelligence and delicacy. But it leads to “justice, peace and joy” in the spirit of the nation and people. This will automatically make the nation and people of Denmark wise and conscious of their own life and it will make old Denmark more famous than it has ever been. It will make old Denmark as extraordinarily happy as it was in that distant age when the king Fredegod began to grind the gold in his grinding mill ...

Dog, lad mig nu ikke igjen gaae hen og gjøre, som jeg plejer, og slutte en klar Udvikling med et Par dunkle Ord, der vel for mine Øjne ikke alt det Folkelige i sin rette Brændstof, men i de fleste Læsere vilde det dog ikke være en mindre Mangel. Vist nok man Grunden heri, som ene ligger i den herskende Mangel paa Forstørrelse med Danmarks Kroniske og det deri hvidende Billedsprøg, ogsaa nødvendig heves, naar vi igjen skal faae en *Fredegods-Tid*, som den, hvorom der staer i vor gamle *Rimbokronike*:

192

Oergangs-Tiden i Danmark II.
Da stod Danmark i Blomster sin.
Alt som en Rose fager og fin:
men det kan kun skee efterhaanden, medens vi, naar det
nogenemsinde skal skee, lige fra Begyndelsen maae folie,

at hvad der
Danne Hjerte kaller sit „*Reden-Guld*“, der er lyveken brød man
nu daues om i Kafformien, heller ikke, eller endnu haare mindre,
den strenge Refredighed, som *Ingen* af os kan naale, den *følske*
Lighed, der i sine bedste Klæder (Uniformer) vilde *kide* os alle
fordrevet, og den *dyriske* Frihed, der nødvendig ødelægger alt
Menneskeligt, men at det, som sagt, er *Billighed, Fred og Glede* i
det Danske Folks Aand,

The Danish heart, spirit and character know their “red gold”. It is nothing like the gold which they now fight for in California [1849]. And this gold is in no way the severe execution of justice or the false idea of equality which none of us can bear or endure. Such a false idea of equality would just create uniforms and make us all uniform and we would all be bored to death. And this gold of the Danish heart, spirit and character is not the brutish or bestial freedom which by necessity destroys all humanity. Quite the contrary, this gold is ... the *justice, peace and joy* in the spirit of the Danish nation and people.

maaskee vel den mindest af alle *Folke-*
Ander, men derfor ogsaa, som de meget smaae i Moder-Skiødet
og paa Fader-Skiøden, den mildeste, ja, turde vel, menneskeligt talt,
netop være Middelheden selv, der, som Kroniken siger om gamle
Kong Skjold, binder Bjørnen med sit Balte

This spirit of the Danish nation and people is perhaps the smallest of all the spirits of the nations. But in that way it is also the most soft and mild like the very small infants at the mother’s knee or at the arm of the father. Humanly speaking, this spirit is the essence of mildness and gentleness. It is just like the ancient king Skjold [of Denmark] who according to the old chronicle controlled the violence of the bear by binding it to his belt.

ja, som Nordens gamle
Skjæde sang om *Freia* med Guldtaaren, styrer i Guld-Karmen
Bjørne som Lam paa den jævne Adelvei over Sletten!

193